

Brüssel, 22. jaanuar 2018
Rev1

TEADE SIDUSRÜHMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELI JA ELI ÕIGUSNORMID TÖÖSTUSTOODETE VALKONNAS¹

Ühendkuningriik esitas 29. märtsil 2017 Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohase teate oma kavatsuse kohta liidust välja astuda. See tähendab, et kui ratifitseeritud väljaastumislepingus² ei kehtestata muud kuupäeva, lõpetatakse kõigi liidu esmaste ja teiseste õigusaktide kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes alates 30. märtsist 2019 kell 00.00 Kesk-Euroopa aja järgi („väljaastumise kuupäev“)³. Sel hetkel saab Ühendkuningriigist „kolmas riik“⁴.

Väljaastumiseks valmistumine on lisaks liidu ja liikmesriikide ametiasutustele oluline ka eraõiguslike isikute jaoks.

Pidades silmas ebamäärast olukorda, eelkõige seoses võimaliku väljaastumislepingu sisuga, tuletatakse kõigile huvitatud isikutele, eriti majandustegevuses osalejatele, meelde õiguslikke tagajärgi, millega nad peavad arvestama, kui Ühendkuningriigist saab kolmas riik⁵.

Võimalikus väljaastumislepingus võib mis tahes üleminekukorrana näha ette, et alates väljaastumise kuupäevast ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam ELi eeskirju, mis käsitlevad toiduks mittekasutatavaid tooteid ja mittepõllumajanduslikke tooteid – sõltumata sellest, kas need on mõeldud tarbijatele või kutsealastel eesmärkidel kasutamiseks – („liidu tootealased õigusaktid“). Sellel on ennekõike allpool esitatud tagajärjed toodetele, mis **lastakse 27-liikmelise ELi turule⁶ alates väljaastumise kuupäevast⁷**. Lisas on esitatud informatiivne loetelu liidu tootealastest õigusaktidest, mille kohta käesolev teatis kehtib⁸.

¹ Vt lisas esitatud üksikasjalik loetelu tooteid käsitlevatest liidu õigusaktidest.

² Läbirääkimised Ühendkuningriigiga väljaastumislepingu sõlmimiseks on praegu käimas.

³ Lisaks võib Euroopa Ülemkogu kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõikega 3 otsustada ühehäälselt kokkuleppel Ühendkuningriigiga, et aluslepingute kohaldamine lõpetatakse hilisemal kuupäeval.

⁴ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.

⁵ Väljaastumislepingu raames püüab EL jõuda Ühendkuningriigiga kokkuleppele seoses kaupadega, mis on ELi turule lastud enne väljaastumise kuupäeva. Liidu õiguse alusel enne väljaastumise kuupäeva turule lastud tooteid käsitleva ELi seisukoha peamised põhimõtted on kättesaadavad järgmisel aadressil: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-goods-placed-market-under-union-law-withdrawal-date_et.

⁶ Turule laskmise mõiste viitab igale üksikule tootele, mitte toodete tüüpidele, olenemata sellest, kas see on valmistatud üksik- või seeriatootena. Turule laskmise mõiste kohta vt komisjoni teatise 2016/C 272/01 „Sinine raamat ELi toote-eeskirjade rakendamise kohta 2016“ (ELT C 272, 26.7.2016, lk 1) („sinine raamat“) peatükk 2.

⁷ Käesolevas teatises ei käsitleta Ühendkuningriigi turule laskmist pärast väljaastumise kuupäeva.

⁸ ELi erinevad tootealased õigusaktid sisaldavad mitmeid ühiseid elemente, mis ei sõltu seadusandja valitud ühtlustamistehnikast (näiteks toote turule laskmise ja kättesaadavaks tegemise mõiste,

Käesolevat teatist tuleks lugeda koos võimalike täiendavate ja üksikasjalikumate teatistega Ühendkuningriigi liidust väljaastumise õiguslike tagajärgede kohta, mis võidakse avaldada mõne lisa loetletud liidu õigusakti kohta.

1. TAGAJÄRJED ETTEVÖTJATE TUVASTAMISELE

Liidu tootealaste õigusaktide kohaselt on **importija** liidus asuv ettevõtja,⁹ kes laseb kolmandast riigist pärit toote liidu turule. Pärast väljaastumise kuupäeva ei käsitata Ühendkuningriigis asuvat tootjat või importijat enam liidus asuva ettevõtjana. EL 27-s asuvast ettevõtjast, keda käsitati enne väljaastumise kuupäeva liidu turustajana, saab selle tulemusena importija selliste liidu tootealaste õigusaktide kohaldamisel, mis käsitlevad kolmandast riigist pärinevaid tooteid, mille nimetatud ettevõtja laseb EL 27 turule pärast väljaastumise kuupäeva. Kõnealune ettevõtja peab täitma importijale kehtivaid erinõudeid, mis erinevad turustajale kehtivatest erinõuetest¹⁰.

Praegu ei ole tootjatel liidu tootealaste õigusaktide kohaselt enamasti **volitatud esindaja**¹¹ määramise kohustust. Aga kui tootja otsustab seda teha, siis vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele peab volitatud esindaja asukoht olema liidus. Lisaks sellele ei ole liidu eriõigusaktidega ette nähtud kohustust omada liidus asuvat volitatud esindajat (näiteks meditsiiniseadmeid¹², transporditavaid surveseadmeid¹³ või laevavarustust¹⁴ käsitlevad liidu õigusaktid) või vastutavat isikut (kosmeetikatooded¹⁵).

Ühendkuningriigis asuvaid volitatud esindajaid ja vastutavaid isikuid ei tunnustata pärast väljaastumise kuupäeva volitatud esindajate ja vastutavate isikutena

majandustegevuses osaleja määratlus jne). Lisaks nimetatud ühistele elementidele kasutatakse uuel lähenemisviisil põhinevates liidu õigusaktides ka sama lähenemisviisi tehnilisele ühtlustamisele: selle kohaselt sätestatakse ühised või peamised nõuded (toimivusnõuete või taotletavate eesmärkide vormis) selle kohta, kuidas toode peab olema kavandatud ja valmistatud, et see tagaks tervise, ohutuse või keskkonna nõutud tasemel kaitse, ning ühiste moodulite hulgast valitav kord, mida tuleb kasutada nendele nõuetele vastavuse hindamiseks. Täiendav sellekohane teave vt sinine raamat.

⁹ Liidu tootealaste õigusaktide määratluse kohaselt on ettevõtja tootja, importija, turustaja ja volitatud esindaja.

¹⁰ Vt sinise raamatu peatükk 3.

¹¹ Komisjoni ettepanekuga (mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust, milles sätestatakse tooteid käsitlevate liidu ühtlustamisõigusaktide järgimise ja täitmise tagamise eeskirjad (COM (2017) 795 final, 19.12.2017, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/26976>)) on ette nähtud kohustus omada liidus asuvat nõuetele vastavust käsitleva teabe eest vastutavat isikut kõigi selliste toodete puhul, mida reguleeritakse kavandatava määruse lisa loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega.

¹² Meditsiiniseadmeid käsitleva nõukogu direktiivi 93/42/EMÜ (ELT L 169, 12.7.1993, lk 1) artikkel 14, aktiivseid siirdatavaid meditsiiniseadmeid käsitleva nõukogu direktiivi 90/385/EMÜ (ELT L 189, 20.7.1990, lk 17) artikkel 10a (mõlemad direktiivid asendatakse alates 26. maist 2020 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/745 (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1), mille vastav säte on artikkel 11) ja meditsiinilisi *in vitro* diagnostikavahendeid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/79/EÜ (ELT L 331, 7.12.1998, lk 1) artikkel 10 (mis asendatakse alates 26. maist 2022 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/746 (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176), mille vastav säte on artikkel 11).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. juuni 2010. aasta direktiivi 2010/35/EL (transporditavate surveseadmete kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 76/767/EMÜ, 84/525/EMÜ, 84/526/EMÜ, 84/527/EMÜ ja 1999/36/EÜ) (ELT L 165, 30.6.2010, lk 1) artikkel 5.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL (milles käsitletakse laevavarustust) (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146) artikkel 13.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1223/2009 (kosmeetikatoodete kohta) (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59) artiklid 4 ja 5.

kohaldatavate liidu tootealaste õigusaktide tähenduses. Seega soovitatakse tootjatel võtta meetmed, mis on vajalikud selle tagamiseks, et pärast väljaastumise kuupäeva asuvad nende määratud volitatud esindajad või vastutavad isikud ühes ELi 27 liikmesriigist.

2. TAGAJÄRJED VASTAVUSHINDAMISELE JA TEAVITATUD ASUTUSTELE

Liidu õigusaktide kohaselt peab mõnede tootevaldkondade vastavushindamismenetluses osalema kvalifitseeritud kolmas isik, keda nimetatakse teavitatud asutuseks.

Liidu tootealaste õigusaktide kohaselt peab teavitatud asutus asuma ühes liikmesriikidest ja liikmesriigi teavitav asutus peab olema ta määranud sooritama asjaomases liidu tootealases õigusaktis sätestatud vastavushindamisülesandeid. Seega jäävad Ühendkuningriigi teavitatud asutused pärast väljaastumise kuupäeva ilma oma ELi teavitatud asutuse staatusest ja nad kustutatakse teavitatud asutusi käsitlevast komisjoni teabesüsteemist (NANDO andmebaasist¹⁶). Seega ei ole Ühendkuningriigi asutustel pärast väljaastumise kuupäeva võimalik sooritada liidu tootealaste õigusaktide kohaseid vastavushindamisülesandeid.

Kui kohaldatava vastavushindamismenetluse kohaselt on vajalik või ette nähtud kolmanda isiku sekkumine, nõutakse pärast väljaastumise kuupäeva turule lastud toodete puhul nende turule laskmisel sertifikaati, mille on välja andnud ELi teavitatud asutusena tunnustatud asutus.

Ettevõtjatel soovitatakse võtta meetmed, mis on vajalikud selle tagamiseks, et kui kohaldatava vastavushindamismenetluse kohaselt on vajalik teavitatud asutuse sekkumine, on neil olemas sertifikaat, mille on väljastanud EL 27 teavitatud asutus, et tõendada nende poolt pärast väljaastumise kuupäeva turule lastud toodete vastavust.

Kui ettevõtjal on Ühendkuningriigi teavitatud asutuse poolt enne väljaastumise kuupäeva väljastatud sertifikaat ja ta kavatab jätkata asjaomase toote EL 27 turul müümist pärast väljaastumise kuupäeva, soovitatakse tal kas taotleda EL 27 teavitatud asutuselt uue sertifikaadi väljastamist või näha ette toimiku ja sellele vastava sertifikaadi üleviimine (tootja, Ühendkuningriigi teavitatud asutuse ja EL 27 teavitatud asutuse lepingupõhise kokkuleppe alusel) Ühendkuningriigi teavitatud asutuselt EL 27 teavitatud asutusele, kes võtab seejärel üle vastutuse kõnealuse sertifikaadi eest. Nimetatud vastutus sõltub asjaomase toote suhtes kohaldatavate tootealaste õigusaktide (mis on esitatud lisas) kohaselt nõutavast konkreetsest vastavushindamismenetlusest.

Kaupade ühtset turgu (http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods_et ja http://ec.europa.eu/growth/sectors_et) käsitlevatel komisjoni veebilehtedel antakse üldist teavet toiduks mittekasutatavate toodete ja mittepõllumajanduslike toodete suhtes kohaldatavate liidu ühtlustamisõigusaktide kohta. Vajaduse korral lisatakse nendele saitidele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat

¹⁶ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>

Lisa: informatiivne loetelu tooteid käsitlevatest liidu õigusaktidest

Käesolevat teatist kohaldatakse ennekõike järgmise suhtes:

- tooted, mis kuuluvad direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4) kohaldamisalasse;
- teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramine elektri- ja elektroonikaseadmetes (direktiiv 2011/65/EL (ELT L 174, 1.7.2011, lk 88)) ja direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 38);
- patareid või akud ning patarei- või akujätmed (direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L 266, 26.9.2006, lk 1));
- küttegaasi põletavad seadmed (direktiiv 2009/142/EÜ (ELT L 330, 16.12.2009, lk 10), selle asemel alates 21. aprillist 2018 määrus (EL) 2016/426 (ELT L 81, 31.3.2016, lk 99));
- energiamõjuga toodete ökodisaini nõuded (direktiiv 2009/125/EÜ (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10) ja kõik kõnealuse raamdirektiivi alusel vastu võetud rakendusmäärused, mis käsitlevad konkreetseid tooterühmi);
- lihtsad surveanumad (direktiiv 2014/29/EL (ELT L 96, 29.3.2014, lk 45));
- mänguasjade ohutus (direktiiv 2009/48/EÜ (ELT L 170, 30.6.2009, lk 1));
- teatavates pingevahemikes kasutatavad elektriseadmed (direktiiv 2014/35/EL (ELT L 96, 29.3.2014, lk 357));
- masinad (direktiiv 2006/42/EÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 24));
- elektromagnetiline ühilduvus (direktiiv 2014/30/EL (ELT L 96, 29.3.2014, lk 79));
- mõõtevahendid (direktiiv 2014/32/EL (ELT L 96, 29.3.2014, lk 149));
- mitteautomaatkaalud (direktiiv 2014/31/EL (ELT L 96, 29.3.2014, lk 107));
- reisijateveoks ettenähtud köisteed (direktiiv 2000/9/EÜ (EÜT L 106, 3.5.2000, lk 21), mis asendatakse alates 21. aprillist 2018 määrusega (EL) 2016/424 (ELT L 81, 31.3.2016, lk 1));
- raadioseadmed (direktiiv 2014/53/EL (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62));
- meditsiiniseadmed ja aktiivsed siiratavad meditsiiniseadmed (direktiiv 93/42/EMÜ (EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1) ja direktiiv 90/385/EMÜ (EÜT L 189, 20.7.1990, lk 17), mis asendatakse alates 26. maist 2020 määrusega (EL) 2017/745 (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1), välja arvatud direktiivi 93/42/EMÜ ja direktiivi 90/385/EMÜ need sätted, mis on loetletud määruse 2017/45 artiklis 122 ja mille puhul on ette nähtud hilisem tühistamise kuupäev);
- *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmed (direktiiv 98/79/EÜ (EÜT L 331, 7.12.1998) mis asendatakse alates 26. maist 2022 määrusega (EL) 2017/746 (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176), välja arvatud direktiivi 98/79/EÜ need sätted, mis on loetletud määruse 2017/46 artiklis 112 ja mille puhul on ette nähtud hilisem tühistamise kuupäev);
- kosmeetikatooted (määrus (EÜ) nr 1223/2009 (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59));
- surveadmed (direktiiv 2014/68/EL (ELT L 189, 27.6.2014, lk 164));
- transporditavad surveadmed (direktiiv 2010/35/EL (ELT L 165, 30.6.2010, lk 1));
- aerosoolid (direktiiv 75/324/EMÜ, EÜT L 147, 9.6.1975, lk 40);
- liftid ja lifti ohutusseadised (direktiiv 2014/33/EL (ELT L 96, 29.3.2014, lk 251));
- väikelaevad ja jetid (direktiiv 2013/53/EL (ELT L 354, 28.12.2013, lk 90));
- plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed ja kaitsesüsteemid (direktiiv 2014/34/EL (ELT L 96, 29.3.2014, lk 309));
- tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalid (direktiiv 2014/28/EL

- (ELT L 96, 29.3.2014, lk 1));
- ehitustooted (määrus (EL) nr 305/2011 (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5));
 - pürotehnilised tooted (direktiiv 2013/29/EL (ELT L 178, 28.6.2013, lk 27));
 - rehvide märgistamise määrus (määrus (EÜ) nr 1222/2009 (ELT L 342, 22.12.2009, lk 46));
 - isikukaitsevahendid (direktiiv 89/686/EMÜ (EÜT L 399, 30.12.1989, lk 18), mis asendatakse alates 21 aprillist 2018 määrusgea (EL) 2016/425 (ELT L 81, 31.3.2016, lk 51));
 - laevavarustus (direktiiv 2014/90/EL (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146));
 - välitingimustes kasutatavate seadmete müra (direktiiv 2000/14/EÜ (EÜT L 162, 3.7.2000, lk 1));
 - energiamärgistus (määrus (EL) nr 2017/1369 (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1) ning kõik konkreetseid tooterühmi käsitlevad delegeeritud määrused, mis on vastu võetud kõnealuse raammääruse ja määruse 2017/1369 eelkäija, direktiivi 2010/30/EL (ELT L 153, 18.6.2010, lk 1) alusel);
 - määrus tekstiilkiudude nimetuste ja tekstiiltoodete kiukoostise märgistamise ja tähistamise kohta (määrus (EL) nr 1007/2011 (ELT L 272, 18.10.2011, lk 1));
 - direktiiv jalatsite peamistes osistes kasutatavate materjalide märgistamise kohta (direktiiv 94/11/EÜ (EÜT L 100, 19.4.1994, lk 37));
 - metroloogia (direktiiv 2011/17/EL (ELT L 71, 18.3.2011, lk 1); mitme direktiivi kehtetuks tunnistamine; üleminekuperiood kuni 2025. aastani);
 - mõõtemahutitena kasutatavad pakendid (direktiiv 75/107/EMÜ (EÜT L 42, 15.2.1975, lk 14));
 - kinnispakkidesse pakkimine (direktiiv 76/211/EMÜ (EÜT L 46, 21.2.1976, lk 1));
 - vedel- ja gaaskütusega köetavad kuumaveekatlad (direktiiv 92/42/EMÜ (ELT L 167, 22.6.1992, lk 17)). Direktiiv tunnistati kehtetuks komisjoni määrusega (EL) nr 813/2013 (ELT L 239, 6.9.2013, lk 136), millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ seoses kütteseadmete ja veesoojendite-kütteseadmete ökodisaini nõuetega, välja arvatud selle artikli 7 lõige 2 ja artikkel 8 ning III–V lisa);
 - Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitlus (direktiiv 2008/57/EÜ (ELT L 191, 18.7.2008, lk 1), mis asendatakse alates 16. juunist 2020 direktiiviga (EL) 2016/797 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44));
 - elektroonilise maanteemaksu koostalitlusvõime (otsus 2009/750/EÜ, millega rakendatakse direktiivi 2004/52/EÜ (ELT L 268, 13.10.2009, lk 11);
 - autovedudel kasutatavad sõidumeerikud (määrus (EL) nr 165/2014 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 1));
 - Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime (määrus (EÜ) nr 552/2004 (ELT L 96, 31.3.2004, lk 26)).